

BAZI İÇ MEKAN BİTKİLERİNİN ÇOĞALTMA YÖNTEMLERİ

Aglonema

Aglonema modestum - Çin herdemyeşil agloneması

Aglonema treubi - Gümüş kargı agloneması

Aglonema pseudobracteatum-Altın herdemyeşil
aglonema

Aglonema crispum - Gümüş kraliçe agloneması

Aglonema pictum - Koyu yeşil aglonema

Derimsi, sert ve yeşil yaprakları vardır. Yılan yastığı veya dana ayağına benzer çiçekler açar. *Aglonema*'nın dekoratif, geniş ve kargı biçimindeki yaprakları (örneğin Çin herdemyeşil agloneması) özellikle az ışık alan ortamlar için oldukça uygundur. *Aglonema modestum* gölge yerlere karşı oldukça dayanıklıdır. *Aglonema pseudobracteatum* ve *A. crispum* belki de en ilgi çekici türleridir. Avrupa'daki bazı otoritelere göre az (yavaş) gelişen bu bitkilerin gölge ortamları tölere etmeleri büyük bir erdemliliklerdir. Evlerde yetiştirilmeleri her ne kadar zor olarak nitelendirilirse de Amerika'da ev ortamına en rahat uyum gösteren bitki olarak bilinmektedir. Özel bazı istekleri olduğu için itinalı bakım gerektirir. Sığ saksıda (derin olmayan) yetiştirilir ve kurak şartlara maruz bırakılmamalıdır. Ortam havası da temiz olmalı. Kış aylarında ılık ve nemli bir hava ister.

Başarının Sırları

Sıcaklık	Yaz aylarında sıcak-ılık kış aylarında ise ortam sıcaklığının en az 15°C olmasını ister.
Işık	Yarı gölge ortamları sever. Direkt güneş ışığından korunmalıdır.
Su	Kış dinlenme döneminde (Kasım – mart arası) az sulama yapılmalı, yılın geri kalan kısmında ise normal bir sulama yapılmalıdır.
Hava nemi	Nemli hava ister. Yapraklar düzenli olarak mistlenmeli, mistleme sırasında damlacıklar büyük olmamalıdır. Saksının etrafı nemli yosun ile sarılabilir.
Saksı yenileme	İlkbaharda ve her 3 yılda bir olmak üzere bir boy büyük saksı kullanılarak yapılmalıdır.
Çoğaltma	İlkbahar veya yaz aylarında saksı içindeki gövdenin dip kısımlarından çıkan az yapraklı ve köklü parçalar (dip sürgünler) kullanılarak çoğaltılır. Hava daldırması çoğaltmada alternatif olarak kullanılabilir.

***Aspidistra* (Salon Yaprağı)**

Aspidistra elatior

Kraliçe Viktorya'nın zamanına ait bu süs bitkisi yeniden yetiştirilmeye başlanmıştır. İhmal edilmiş alanlara, kuru ortamlara ve gölgeli yerlere iyi uyum sağlamaktadır. Burada tanıtacağımız tipi her tarafı yeşil olanıdır. Krem rengi parçalara ayrılmış olanları çok daha çekicidir ancak tümü yeşil olana göre daha dayanıksızdır. Yaprakları hem yavaş büyür hem de geniş bir Őekilde sonlanırlar. Sıcaklık çok yüksek olmamak koşulu ile bitkinin kökleri kuru Şartlara uzun süre dayanabilir ancak iki güçlü antipatisi vardır. Bunlar, toprak yoğun bir Őekilde sature olmuşsa ölebilir ve sık sık saksı değiştirmelerden zarar görür.

Başarının Sırları

Sıcaklık	Ilık ortamlarda tutulmalı, kış aylarında ise donlu olmamak üzere serin ortamlarda tutulabilir.
Işık	Işığa aşırı derecede toleranslıdır ancak direkt ışığa maruz bırakılmamalıdır.
Su	İlkbahar – sonbahar arasında düzenli olarak sulanmalı, kış aylarında sulama en aza indirilmelidir.
Hava nemi	Yaprakları sıkça su ile yıkanmalıdır. Ancak kuru hava ortamına da uyum sağlayabilir.
Saksı yenileme	4 – 5 yılda bir olmak üzere ilkbahar aylarında yenilenir.
Çoğaltma	Ayırma ile çoğaltılır ve çoğaltma ilkbahar veya yaz aylarında yapılır.

***Araucaria* (Salon amı)**

Araucaria heterophylla

Araucaria excelsa -Norfolk Ada amı

Görüntü bakımından ortama cazibe katan koniferlerin birçoğu çok değişik amaçlar için kullanılabilir. İğneli yapraklıların kullanım alanları arasında;

- Teraryumlarda küçük fidan olarak,
- Ev içi bahçelerinde küçük bitkiler ve
- Salonlarda veya geniş odalarda boşluk doldurucu, çekicilik etkisi yaratan boylu süs bitkisi olarak kullanımları sayılabilir.

Norfolk Ada amı dikildiği ortamda iyi gelişen, dallarında simetrik olarak yeşil ve iğne benzeri yapraklar oluştururlar. Serin ve ışıklı ortamlarda oldukça gösterişlidirler ve düzenli olarak 1,5 m'ye kadar boylanabilirler. Büyümesini sınırlandırmak için saksı büyüklük olarak sınırdaki tutulmalıdır. Temel problemi yaprakları dökülmesi ve alt dalların zamanla kuruyarak kesilmek zorunda kalmasıdır. Bunun başlıca nedeni kompostun kuru kalması veya gerçekten havanın son derece kuru olmasıdır. Aşırı güneş ve kompost ortamının su içinde kalması da sorun yaratır. Ancak alt dalların kaybı yaşlılıktan dolayı da olabilir.

Başarının Sırları	
Sıcaklık	Ortalama bir sıcaklık ister. Kış aylarının serin (gece sıcaklığı 15°C) olması gerekir.
Işık	Parlak veya yarı gölgeli olan ortamları sever. Ayrıca, yaz aylarında direkt güneş ışığından korunmalıdır.
Su	İlkbahar ile sonbahar arasında düzenli bir sulama rejimi isterken kış aylarında sulama sıklığı ve su miktarı azaltılır.
Hava nemi	Yaprakları sıkça mistlenmelidir. Bu durum özellikle kışın ısıtılan odalar için önemlidir. Yaz aylarında havalandırma yapılarak ortam havası temiz tutulmalıdır.
Saksı yenileme	3-4 yılda bir ve ilkbaharda yapılır.
Çoğaltma	Çoğaltılması çok zordur. İlkbahar aylarında yapılacak tohum ekimi ile de çoğaltılabilir. Yaşlı bitkilerin tepe kısımları "tepe çeliği" şeklinde toprağa dikilebilir ancak bu amaçla dallar kullanılmamalıdır.

***Codeum* (Kraton)**

Son derece çekici ve ortama farklılık katabilen bir süs bitkisidir. Yaprakları parlak ve canlı renge sahiptir, oldukça farklı formları olup istekleri oldukça değişiktir. Buldukları ortamın sıcaklığının 15°C'nin altına düşmemesi gerekir. Ortam havası sürekli olarak nemli olmalıdır. Kompostun asla kuru kalmaması, daima nemli tutulması gerekir. Sulamalarda musluk suyu kullanılabilir. Tüm bu şartlar yerine getirildiğinde renk, yaprak formu ve görüntü bakımından en mükemmel kraton elde edilmiş olur ve gövdenin tamamı yapraklı olarak uzun süre yaşar.

Başarının Sırları

Sıcaklık	Ortam yeterince sıcak olmalı, kış aylarında ortam sıcaklığı 15°C'nin altına düşmemelidir.
Işık	Bulunduğu ortamların iyi ışık alması gerekir. Bu amaçla doğu veya batıya bakan duvarların önleri kullanılabilir.
Su	İlkbahar ile sonbahar arasında bolca su verilmeli, kış aylarında ise su miktarı azaltılmalıdır.
Hava nemi	Ortam daima nemli tutulmalı, sık sık (mümkünse günlük) mistleme yapılmalıdır.
Saksı yenileme	Gerekli görüldüğü takdirde ilkbaharda yapılmalıdır.
Çoğaltma	İlkbaharda gövde çeliği ile yapılır. Çelikler alttan ısıtılmalı ortamlara dikilmeli ve uygun bir besin solusyonu kullanılmalıdır.

***Dieffenbachia* (Difenbahya)**

Dieffenbachia amoena - Leopar zambağı (Dilsiz kamış)

Görkemli ve mükemmel bir süs bitkisidir. İç mekan dekoratörleri tarafından yaygın olarak kullanılır. En çok kullanılan ismi **Dilsiz Kamıştır**. Burun ve boğazda iğrenç bir etki bırakır. Çelik aldıktan sonra kesim yapılan kısımlardan akan sıvı son derece zehirlidir. Çoğaltma sırasında çelik alma işlemi tamamlandıktan sonra eller mutlaka yıkanmalıdır. Uzamasına müsaade edildiği takdirde 1,5 m'ye kadar boy yapabilir. Yetiştirilmesi zor bir süs bitkisidir.

Yalancı palmiye etkisi yaratır. Düşük kış soğukları ile aşırı kuru soğukları tolere edemez. Merkezi ısıtma sistemi olan ortamlar için uygun değildir. Yaşamaları için havanın sıcak (dalgalı sıcaklık) olması gerekmektedir. Yaşlandıkça veya iyi bakım yapılmadığı takdirde bitki cansızlaşır ve alt yaprakları döküldüğü için bitki biçimsiz bir görünüm alır. Böyle durumlarda difenbahyanın gövdesi 8 -10 cm'den kesilir. Kesilen yaprakların uç kısma yakın yerleri çelik olarak kullanılabilir. Ayrıca gövde kısmında bulunan gözler sürerek yeni bitkiyi oluşturabilir.

Başarının Sırları	
Sıcaklık	Difenbahyalar ortalama veya ortalamadan yüksek bir sıcaklık isterler. Kış aylarında ortam sıcaklığı 15°C'nin altına düşmemelidir.
Işık	Yazın aylarında kısmi gölge isteyen difenbahyalar kış aylarında parlak ışık alan ortamlarda tutulmalıdır.
Su	İlkbahar ile sonbahar arasında düzenli bir sulama yapılmalıdır. Sulamalar arasında toprak yüzeyinin kurummasına müsaade ediniz.
Hava nemi	Sıkça ve düzenli olarak bitkiye mistleme yapılmalıdır. Saksının etrafı nemli yosun ile sarılabilir. Yapraklar sık sık yıkanmalı.
Saksı yenileme	Her yıl ve ilkbaharda yapılmalıdır.
Çoğaltma	Çok farklı yolla çoğaltılabilir. 1. Etili ve kalın damarlı yapraklarının tepe kısımlarından alınan yaprak çelikleri alttan ısıtmalı ortamlarda besin solusyonuna dikilerek, 2. Gövde kısmından alınan 5- 8 cm uzunluğundaki gövde çelikleri ile veya 3. Bazı difenbahyaların dip kısımlarından çıkan kardeş bitkiler saksı yenileme sırasında ayrılarak ve çelik olarak dikilmek suretiyle çoğaltılabilir.

***Anthurium* (Flamingo Çiçeği)**

Anthurium cyrstallinum

Hem zor bulunur hem de zor yetişen bir süs bitkisidir. Büyük ve kadife gibi yaprakları koyu yeşil renktedir. Yaprak ayasındaki damarlar belirgindir. Çok zor yetişir. Dikimde dikkat edilmesi gereken nokta çok derine dikilmemesi gerektiğidir. Sıcak ve nemli ortamdan hoşlanır. Özel sulama isteği vardır.

Başarının Sırları

Sıcaklık	Ortalama sıcaklık ister. Kış aylarında sıcaklık 15°C'nin altına düşmemelidir.
Işık	Kış aylarında parlak ışık isteri yazın ise direkt güneş ışığından korunmalıdır.
Su	2-3 günde bir kez ve azar azar su verilir. Kompostunun sürekli nemli tutulması gerekir ancak su ile boğulacak kadar da su verilmez.
Hava nemi	Yapraklarına çok sık mistleme yapılmalıdır.
Saksı yenileme	Her yıl ilkbaharda yapılır.
Çoğaltma	Saksı yenileme sırasında yapılan ayırma ile çoğaltılır.

Kaynaklar

- Çelik, H. 2010. Süs Bitkileri ve Peyzaj, On Dokuz Mayıs Üniversitesi Ziraat Fakültesi Ders Kitabı, No:54, Samsun.